

Työ- ja elinkeinoministeriö
Erityisasiantuntija
Anni Kaukoranta

Esittelymuistio
8.12.2023

Liite 1
VN/34136/2023

TEKNOLOGIAN TUTKIMUSKESKUS VTT OY –NIMISEN OSAKEYHTIÖN OMAN PÄÄOMAN KOROTTAMINEN

1. Johdanto

Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy on Suomen valtion kokonaan omistama erityistehtäväyhtiö, jonka tehtävänä on edistää tutkimuksen ja teknologian laaja-alaista hyödyntämistä sekä kaupallistamista elinkeinoelämässä ja yhteiskunnassa.

Eduskunta on valtion vuoden 2023 toisessa lisätalousarviossa (momentti 28.20.88 Senaatti-konsernin liikelaitokset) valtuuttanut Senaatti-kiinteistöt-liikelaitoksen siirtämään omistajahallinnastaan valtiovarainministeriölle ja valtiovarainministeriön siirtämään edelleen työ- ja elinkeinoministeriölle Espoon kaupungin Otaniemen kaupunginosassa sijaitsevan kiinteistön 49-10-19-4 sillä sijaitsevine rakennuksineen (Micronova) yhteensä arvoltaan enintään 43 milj. euroa. Lisäksi eduskunta on valtuuttanut työ- ja elinkeinoministeriön luovuttamaan mainitun omaisuuden Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy:lle vastikkeetta.

Micronovassa on kaksi päävuokralaista Teknologinen tutkimuskeskus VTT Oy ja Aalto-korkeakoulusäätiö. VTT tekee siellä mikroelektroniikkaan liittyvää tutkimus- ja kehitystyötä. Micronovassa sijaitsee muun muassa Suomen ensimmäinen kvanttietokone. Micronovan välittömään läheisyyteen rakennetaan mikroelektroniikan ja kvanttiteknologian osaamiskeskittymää (Kvanttinova). Hallitus on kohdentanut kehyskaudelle merkittävät t&k-panostukset VTT:lle kvanttikoneen skaalaamiseen ja Kvanttinova-pilotointiympäristöön. Tavoite on nousta yhdeksi Euroopan johtavista mikroelektroniikka- ja kvanttikeskittymistä.

2. Esityksen pääasiallinen sisältö

Valtioneuvosto valtuuttaisi työ- ja elinkeinoministeriön luovuttamaan valtion omistaman kiinteistön 49-10-19-4 sillä sijaitsevine rakennuksineen Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy:lle tekemällä valtion puolesta vastikkeettoman apporttisijoituksen VTT:n sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Apportin arvo on 40 650 000 euroa.

Senaatti-kiinteistöt on luopumassa Espoossa, osoitteessa Tekniikantie 17 ja Tietotie 3 sijaitsevasta kiinteistöstä 49-10-19-4, sillä sijaitsevasta tutkimus- ja toimistorakennuksesta sekä kiinteistöön ja rakennukseen välittömästi liittyvästä tarpeistosta. Kiinteistö siirrettäisiin Senaatti-kiinteistöltä hallinnansiirtona valtiovarainministeriölle 31.12.2023 lukien. Valtiovarainministeriöltä omaisuus siirrettäisiin edelleen työ- ja elinkeinoministeriölle 31.12.2023. Työ- ja elinkeinoministeriö luovuttaisi kiinteistön VTT:lle vastikkeettomana apporttisijoituksena 1.1.2024. Omaisuuden siirtoarvona käytetään kohteen käypää arvoa.

3. Esityksen tavoitteet ja vaikutukset

Kiinteistön luovuttaminen liittyy VTT:n, Espoon kaupungin, Aalto-yliopiston ja Teknologiateollisuuden puolijohdetoimialaryhmän yritysäsenten käynnistämään hankkeeseen, jonka päämääränä on rakentaa Suomeen mikroelektroniikan ja kvanttiteknologian tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan keskittymä. Micronovan olemassa olevien puhdistilojen rinnalle ollaan

suunnittelemassa uusia tiloja ja toimintoja, joiden rahoituksesta puolet on tarkoitus tulla julkisista lähteistä ja loput kaupallisilta toimijoilta.

Micronova on Suomen kannalta tärkeä tutkimuksen, huoltovarmuuden sekä kasvun näkökulmista. Micronovassa sijaitsee kriittistä tutkimusinfrastruktuuria sekä kvanttiteknologian ja mikroelektroniikan puhdistilat. Siellä sijaitsee myös VTT:n ja IQM:n kehittämä Suomen ensimmäinen kvanttitietokone.

Hallitus päätti syksyn budjettiriihessä merkittävistä t&k-lisäyksistä VTT:n tutkimusinfrastruktuureihin: 70 milj. eur kvanttikoneen skaalaamiseen ja 79 milj. eur Kvanttinova-pilotointiympäristöön. Micro- ja Kvanttinova - sekä sen ympärille potentiaalisesti syntyvät yritysten investoinnit – on kunnianhimoinen hanke, jonka tavoitteena on nostaa Suomi Euroopan neljän merkittävimmän mikroelektroniikan ja kvanttiteknologian tutkimus- ja innovaatiokeskittymän joukkoon. Suomen kilpailukyky perustuu erikoistuneen mikroelektroniikan ja kvanttiteknologian osaamiseen ja tämän ympärille muodostuneeseen yrityskeskittymään. Avaus mahdollistaa alan tutkimuksen ja yritysten TKI-toiminnan merkittävän kasvattamisen sekä houkuttelee kansainvälisiä investointeja ja huippuosaajia.

Micronova on tällä hetkellä vuokrattu VTT:n tutkimuskäyttöön. Osassa tiloista on vuokralaisena Aalto-korkeakoulusäätiö, jonka vuokrasopimus siirtyisi VTT:lle.

Siirrettävästä omaisuudesta on laadittu Senaatti-kiinteistöjen ja VTT:n toimeksiannoista erilliset, auktorisoitujen kiinteistöarvioitsijoiden laatimat arviokirjat käyvän arvon määrittämiseksi. Senaatti-kiinteistöjen teettämän arviokirjan (30.6.2023, Catella Property Oy) mukainen käypä arvo oli noin 42,3 milj. euroa (arvioinnin tarkkuus +/- 15 %) ja VTT:n teettämän arviokirjan (30.10.2023, Newsec Valuation) mukainen käypä arvo oli 39 milj. euroa (arvioinnin tarkkuus +/- 10 %). Senaatti-kiinteistöjen ja VTT:n yhteinen näkemys kohteen käyväksi siirtoarvoksi on arviokirjoissa esitettyjen arvojen keskiarvo, 40 650 000 euroa.

Omaisuus koostuu pinta-alaltaan 20 067 m² suuruisesta tontista 49-10-19-4 ja sillä olevasta tutkimus- ja toimistorakennuksesta. Tontin voimassa olevan asemakaavan mukainen käyttötarkoitus on KTO-1 (Toimistorakennusten sekä korkeakoulun ja tutkimuslaitosten rakennusten korttelialue). Tontilla sijaitseva tutkimus- ja toimistorakennus on valmistunut vuonna 1997 ja sen kerrosala on 21 481 kem². Rakennukseen kytkeytyvä laajennusosa on valmistunut vuonna 2002. Kohde on pääosin hyvässä kunnossa. Todetut toimenpidetarpeet ovat vähäiset. Merkittävimmät lähivuosien kunnossapitotarpeet koskevat rakennuksen lasijulkisivurakennetta ja kattoikkunoita.

Valtioneuvoston valtuutuksen perusteella työ- ja elinkeinoministeriö tekisi päätöksen VTT:n oman pääoman korottamisesta. Ministeriön ja yhtiön välillä on tarkoituksenmukaista tehdä sopimus SVOP-sijoituksesta. VTT:n hallituksen on tarkoitus päättää apporttimahdollisuudesta kokouksessaan 18.12.2023. Valtiovarainministeriön on tarkoitus siirtää omaisuus 31.12.2023 työ- ja elinkeinoministeriölle, joka luovuttaa kiinteistön VTT:lle vastikkeettomana apporttisijoituksena 1.1.2024.

4. Lisätietoa

Valtiovarainministeriö on laatinut esityksen valtion omistaman kiinteistövarallisuuden hallinnansiirtoon liittyen raha-asiainvaliokunnan ja valtioneuvoston yleisistunnon asialistalle 14.12.2023

5. Valtioneuvoston toimivalta

Valtion yhtiöomistuksesta ja omistajaohjauksesta annetun lain (1368/2007) 4 §:n 1 mom. 5 kohdassa säädetään, että valtioneuvoston yleisistunto käsittelee ja ratkaisee valtion osakepääomasijoituksia ja muita oman pääoman ehtoisia sijoituksia valtioneuromistöisiin yhtiöihin ja valtion osakkuusyhtiöihin koskevat asiat.

Valtioneuvoston ohjesäännön 6 §:n 1 mom. 4 kohdan nojalla valtioneuvoston yleisistunnossa ratkaistaan muun muassa valtionyhtiöitä koskevat asiat.